

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej nr 10 im. Jana Pawła II w Ostrołęce

1. Podstawa prawna

- a) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r., poz. 996)
- b) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2018 poz. 1675)
- c) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2017 poz. 703)
- d) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 z późn. zm.)

2. Założenia WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i wyboru zawodu. WSDZ zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły;
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną);
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

3. Cele ogólne

Celem działań podejmowanych przez szkołę w ramach doradztwa zawodowego jest wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Celem działań podejmowanych w oddziałach przedszkolnych w szkole, w ramach preorientacji zawodowej, jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Celem działań podejmowanych w klasach I – VI, w ramach orientacji zawodowej, jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Celem działań w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII jest wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

4. Cele szczegółowe

Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
<ul style="list-style-type: none"> – potrafią określić swój potencjał (predyspozycje, mocne strony i ograniczenia, zainteresowania, uzdolnienia), – wiedzą jak rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty, – posiadają informacje o zawodach, ofercie edukacyjnej i rynku pracy, – znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru szkoły, – rozwijają umiejętność podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę o swoich zasobach, – znają czynniki trafnego wyboru szkoły i	<ul style="list-style-type: none"> – potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów, – umożliwiają rozwój talentów, zainteresowań, zdolności i predyspozycji uczniów, – wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową, – znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji, – realizują zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego:<ul style="list-style-type: none"> • w oddziałach przedszkolnych - na zajęciach edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – znają mocne i słabe strony swojego dziecka, – są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „pierwszych doradców”, – znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu, – znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji, – wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci – angażują się w pracę doradcą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy, współorganizują wyjścia tematyczne w zakresie zdobywania

<p>zawodu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijają umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowania właściwych relacji społecznych, - prezentują postawę szacunku do pracy, - mają motywację do działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego. 	<p>prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • w klasach I – VI - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, • w klasach VII – VIII <ul style="list-style-type: none"> ▪ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego ▪ na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego • na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, • na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem, • w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, <ul style="list-style-type: none"> - wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, kierują do specjalistów, - włączają partnerów w proces preorientacji, orientacji i doradztwa zawodowego w szkole. 	<p>informacji o zawodach).</p>
--	--	--------------------------------

5. Działania

Adresatami działań podejmowanych w ramach doradztwa zawodowego są: uczniowie, nauczyciele i rodzice.

Działania kierowane do:		
Uczniów	Nauczycieli	Rodziców
<ul style="list-style-type: none"> – udzielanie porad i konsultacji indywidualnych; – prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych; – pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”; – aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych; – określanie potencjału edukacyjno-zawodowego; – prowadzenie kół zainteresowań; – organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy; – stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne; – umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych; – informowanie o ofercie kształcenia w 	<ul style="list-style-type: none"> – umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego; – prowadzenie lekcji otwartych; – szkoleniowe posiedzenia rady pedagogicznej; – inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy; – organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy; – udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego; – wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie spotkań informacyjno-doradczych w szkole; – inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy; – organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy; – prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów; – informowanie o targach edukacyjnych; – udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik); – włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

<p>szkołach programowo wyższych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego); – organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów; – organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy); – organizowanie wycieczek zawodoznawczych; – umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik; – organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową, – organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej; – organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów; – udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych; – prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym		
--	--	--

6. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z preorientacją, orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- współpracuje z nauczycielami w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu preorientacji, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć w ramach preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

- systematycznie diagnozuje-zapotrzebowanie uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- współpracuje z nauczycielem - doradcą zawodowym, który prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami „Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z nauczycielem - doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;

- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z nauczycielem - doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizują w sali kąciki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z nauczycielem - doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z preorientacją, orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole - pielęgniarka:

- współpracuje z nauczycielem - doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z preorientacją, orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

7. Partnerzy

Działania w zakresie współpracy z instytucjami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości oraz lokalne otoczenie społeczno – gospodarcze. Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania. Naszymi sojusznikami, wspierającymi działania w zakresie doradztwa zawodowego są:

- a) Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne,
- b) Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
- c) Biblioteka Pedagogiczna,
- d) Szkoły programowo wyższe,
- e) Centrum Kształcenia Praktycznego,
- f) Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP,
- g) Lokalni oraz regionalni pracodawcy,
- h) Kuratorium Oświaty,
- i) Urząd Miasta Ostrołęki,
- j) Muzeum Kultury Kurpiowskiej,
- k) Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- l) Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

8. Ewaluacja

Ewaluacja Wewnętrznej Systemu Doradztwa Zawodowego będzie prowadzona w taki sposób, aby dostosować działania doradcze na terenie szkoły do oczekiwań i potrzeb uczniów oraz rodziców.

Okresowe spotkania osób realizujących działania związane z doradztwem zawodowym w szkole, w tym orientacji zawodowej poświęcone będą m.in. skuteczności podejmowanych działań oraz okresową ocenę realizacji celów szczegółowych zawartych w programie.

Szkoła dołoży wszelkich starań, aby na zakończenie każdego etapu kształcenia (kl. III, kl. VI, kl. VIII) dokonać oceny realnego wpływu na ucznia podjętych działań w zakresie: planowania własnego rozwoju i podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych, informacji edukacyjno-zawodowych, informacji dotyczących rynku pracy, informacji dotyczących samopoznania. W tym celu wykorzystane zostaną następujące metody zbierania danych: ankieta lub sfokusowany wywiad, analiza dokumentacji, analiza wytworów dzieci..